

Humanitarinių ir socialinių mokslų asociacijų sąjūdžiui
liutauras.gudzinskas@tspmi.vu.lt

Nr.
Į 2018-03-20 raštą

Kopija:

LR Ministrui pirmininkui S. Skverneliui

LR Švietimo ir mokslo ministrei J. Petrauskienei

LR Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkui akad. E. Jovaišai

Lietuvos mokslo tarybos pirmininkui prof. dr. Dainiui Haroldui Paužai

Lietuvos universitetų rektorių konferencijos pirmininkui prof. habil.

dr. A. Žukauskui

DĖL PALYGINAMOJO EKSPERTINIO MTEP VERTINIMO

Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (toliau – Centras), įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. rugpjūčio 9 d. nutarimo Nr. 668 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ 3 punkto nuostatomis suteiktus įgaliojimus, yra įgaliotas organizuoti palyginamąjį ekspertinį mokslo ir studijų institucijų MTEP veiklos vertinimą. Pagal savo kompetenciją teikiame atsakymus į Humanitarinių ir socialinių mokslų asociacijų sąjūdžio 2018 m. kovo 20 d. rašte „Dėl Palyginamojo ekspertinio MTEP vertinimo“ pateiktus reikalavimus:

1. *ŠMM viešai paskelbtą informaciją apie MOSTA vykdomo vertinimo projekto biudžetą, lėšų šaltinį, darbuotojų atlyginimus ir lėšas, skiriamas duomenų iš institucijų parengimui.*

Palyginamasis MTEP veiklos vertinimas yra finansuojamas LR Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – Ministerija) įgyvendinamos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.3-ESFA-V-711 priemonės „Mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ projekto „Tarptautinio bendradarbiavimo moksle žemėlapių sukūrimas“ (projekto kodas 09.3.3-ESFA-V-711-05-0001) lėšomis.

Vertinimo trukmė – 12 mėnesių, bendras numatomas biudžetas – 461 303,45 EUR.

Vertinimo metu numatoma įvertinti iš viso trisdešimties Lietuvos mokslo ir studijų institucijų (toliau – Institucijos) 116 vertinamųjų vienetų. Atsižvelgiant į vertinamųjų vienetų skaičių ir vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-706 patvirtinto Palyginamojo ekspertinio mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vertinimo reglamento (toliau – Reglamento) 17 punkto reikalavimu vieną vertinamąjį vienetą vertinti ne mažiau kaip 3 ekspertams, viešųjų pirkimų būdu numatoma pasitelkti 57 ekspertus, kurių numatomas bendras atlygis sudaro 277 200 EUR. Vidutinis numatomas atlygis vienam ekspertui iš užsienio už 13 darbo dienų – 4863,16 EUR, įskaitant eksperto vizito į Lietuvą kelionės, apgyvendinimo ir pragyvenimo išlaidas.

Ekspertams talkins Centro darbuotojai, kurių vidutinis darbo užmokestis bruto 1342,54 EUR.

Projekto lėšomis taip pat finansuojamos kitos išlaidos, susijusios su vertinimo organizavimu ir rezultatų pristatymu: ekspertų vizitų transporto Lietuvoje išlaidos (3185,28 EUR), galutinių ekspertų išvadų vertimo paslaugos (4108,56 EUR), viešinimo renginys (3409,61 EUR).

2. *MOSTA viešai paskelbtą, kaip bus surinkti duomenys „Tarptautinio bendradarbiavimo moksle žemėlapių sukūrimo“ projektui Nr. 09.3.3-ESFA-V-711-05-0001, informuoti, ar dėl šio MOSTA projekto, mokslo ir studijų institucijoms bus priverstos patirti kokias nors neatlyginamas darbo sąnaudas.*

Centras savo interneto svetainėje yra paskelbęs, kokių palyginamajam MTEP vertinimui reikiamų duomenų papildomai prašys pateikti Institucijas apie vertinamuosius vienetus, remiantis

LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. V-962 „Dėl universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos ir meno veiklos vertinimo 2018 metais“ 11 punktu. Visa papildoma informacija, kurios prašome Institucijų, bus pateikta ekspertams.

Norime pabrėžti, kad informacija, kurios prašoma užpildyti papildomų klausimų vertinamajam vienetui formos, esančios Centro interneto svetainėje (<http://mosta.lt/lt/palyginamasis-ekspertinis-mtep-vertinimas/dokumentacija>), 3 skyriuje „3. International collaboration“, bus dar giliau analizuojama ir Centro darbuotojų, įgyvendinant kitas „Tarptautinio bendradarbiavimo moksle žemėlapių sukūrimo“ projekto veiklas. Tuo pačiu norime informuoti, kad projekto „Tarptautinio bendradarbiavimo moksle žemėlapių sukūrimo“ veiklos yra susijusios, t.y. vienos veiklos rezultatai padės įgyvendinti kitas veiklas, todėl informacija, kuri bus gauta organizuojant Palyginamąjį ekspertinį MTEP vertinimą, bus toliau naudojama, įgyvendinant kitas projekto veiklas.

3. *Lietuvos mokslo taryba ir MOSTA užtikrintų, jog į vertinamuosius vienetus vykstančių ekspertų grupių sudėtis atitiktų vertinamojo vieneto reprezentuojamų mokslų kryptis, kurios nurodytos duomenų apie mokslinę veiklą pateikimo formos punktuose 2. VV vykdomos studijų kryptys ir 3. VV mokslo srities (meno) mokslo (meno studijų) kryptys, kuriose veikia VV.*

Reglamento 17 punkte nustatyta, kad „kiekvieną vertinamąjį vienetą vertina ne mažiau kaip 3 ekspertai“, 19 punkte nustatyta, kad „vizito į vertinamąjį vienetą vyksta ne mažiau kaip 3 ekspertai“. Centras, organizuodamas vertinimą, laikysis reglamento ir užtikrins, kad kiekvieną mokslo kryptį, nurodytą vertinamojo vieneto sudėtyje, įvertintų tos mokslo krypties mokslininkas. 2018 m. vasario 19 d. vykusio susitikimo su mokslo ir studijų institucijų atstovais metu buvo aptartas pavyzdys, kai vertinamąjį vienetą sudaro 4 kryptys ir 3 ekspertai tų 4 krypčių nepadengia, tuomet vertinamąjį vienetą vertintų 4 ekspertai.

Norėtume priminti, kad sprendimą dėl vertinamojo vieneto vertinimo balų priima visa ekspertų grupė bendrame posėdyje, kuris vyks Lietuvoje. Priimdami sprendimą dėl vertinimo ekspertai turi siekti bendro sutarimo. Nors mažiausiai 3 ekspertai vertins vertinamojo vieneto dokumentaciją išsamiai, tačiau su medžiaga susipažins visa atitinkamos mokslo srities ekspertų darbo grupė, todėl į vizitą nebūtinai atvyks tie patys ekspertai, kurie vertino dokumentaciją.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad palyginamojo ekspertinio vertinimo objektas – mokslinė veikla, jos potencialas, todėl ekspertų atranka vykdoma pagal vertinamojo vieneto vykdomas mokslo kryptis.

4. *Ekspertų grupėms būtų skirta pakankamai laiko susipažinti su kiekvienu vertinamuoju vienetu, vizitui į vertinamąjį vienetą skiriant ne mažiau kaip 4 val. susitikimams, o esant poreikiui ir ilgiau.*

Planuojama, kad vizitų į vertinamąjį vienetą trukmė bus apie 2,5 valandos. Ekspertai į institucijas vyks jau išanalizavę jų veiklą, todėl vizito į instituciją tikslas yra ne tik gyvai pažinti instituciją, bet kontekstualizuoti ekspertams vertinti pateiktą dokumentaciją. Vizitas tik vienas iš informacijos šaltinių. Pagrindinis informacijos šaltinis vertinimui yra duomenys, kuriuos vertinimui pateiks vertinamasis vienetas. Bendrai, kiekvienam vertinamajam vienetui ekspertai skirs kur kas daugiau nei 4 valandas savo laiko. Prieš kiekvieną vizitą į vertinamąjį vienetą bus kiekvienai mokslo ir studijų institucijai iš anksto pateikta vizito darbotvarkė.

Nustatant vizito trukmę į vertinamąjį vienetą remiamasi Centro 2015 m. organizuoto bandomojo mokslinės veiklos palyginamojo vertinimo organizavimo patirtimi, įskaitant šį vertinimą atlikusių ekspertų pasiūlymais dėl proceso tobulinimo.

5. *Konkretų vertinamąjį vienetą vertinsiančios ekspertų grupės sudėtis būtų iš anksto suderinta su konkrečia mokslo ir studijų institucija, siekiant ekspertų grupės ir vertinamojo vieneto atitikties atstovaujama mokslo kryptimi, o kai kuriais atvejais ir vykdomų studijų krypčių atžvilgiu.*

Ekspertų grupių sudėtys pagal mokslo sritis bus viešinamos mokslo ir studijų institucijoms prieš vertinimą Centro interneto svetainėje (<http://mosta.lt/lt/palyginamasis-ekspertinis-mtep-vertinimas/ekspertai>). Tikimės, kad šita praktika leis visapusiškai užtikrinti

Reglamento 9 punkto nuostatas, numatančias, kad į ekspertų grupes traukiami ir grupių vadovais skiriami asmenys, neturintys ryšių su vertinamomis Institucijomis, t. y. ne mažiau kaip 5 metus neturėję darbo santykių su vertinamomis Institucijomis ir bendrų mokslinių publikacijų su vertinamųjų Institucijų tyrėjais.“

6. *Kokybinis vertinimas turi adekvačiai apimti visas svarbiausias vertinamojo vieneto publikacijas, nepriklausomai nuo jų formos (monografija, šaltinio leidimas, straipsnis), publikavimo vietos (atitinkamų duomenų bazių išskyrimas) ir kalbos.*

Teikdami mokslo darbus palyginamajam vertinimui, vertinamojo vieneto mokslininkai patys nusprendžia, kurie jų darbai buvo geriausi, nepriklausomai nuo mokslo darbų formos, publikavimo kalbos, leidėjo, jų įtraukimo į duomenų bazes ir pan. Teikiamų darbų kalba nėra apribota, tačiau atsižvelgiant į tai, kad vertinimą atliks ekspertai iš užsienio, vertinamasis vienetas turi užtikrinti, kad visi vertinantys ekspertai galėtų suprasti, koks tai darbas, koks jo turinys ir pan. – turi būti pateikta anotacija anglų kalba.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo 46 str. 5 d. numatyta, kad išorinis studijų vertinimas, mokslo ir studijų institucijų vertinimas, taip pat Lietuvoje vykdomos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos ir doktorantūros vertinimas paprastai vykdomas lietuvių kalba. O tais atvejais, kai vertinant pasitelkiami ekspertai iš užsienio šalių, vertinimas gali būti vykdomas kita Europos Sąjungos oficialiąja kalba. Galutiniai vertinimo rezultatai pateikiami ir valstybine, t.y. – lietuvių kalba.

Inovacijų politikos analizės skyriaus vadovas,
Vykdantis direktoriaus funkcijas

dr. Ramojus Reimeris

Rengėja: Kristina Masevičiūtė, tel.: 8 5 2 243 0413, el. p.: kristina.maseviciute@mosta.lt